

VELIKI PETAK

Muka Gospodina našega Isusa Krista po Ivanu *Iv 18, 1 - 19, 42*

Evangelist: U ono vrijeme: iziđe Isus sa svojim učenicima na drugu stranu potoka Cedrona. Ondje bijaše vrt u koji uđe Isus i njegovi učenici. A poznaše to mjesto i Juda, njegov izdajica, jer se Isus tu često sastajao sa svojim učenicima. Juda onda uze četvrticu i stražare od svećeničkih glavara i farizeja te dođe onamo sa zubljamama, svjetiljkama i oružjem. Znajući sve što će s njim biti, istupi Isus naprijed te ih upita:

Isus: > Koga tražite?<

Evangelist: Odgovore mu:

SVI: "ISUSA NAZAREĆANINA."

Evangelist: Reče im Isus:

Isus: "Ja sam! "

Evangelist: A stajaše s njima i Juda, njegov izdajica. Kad im dakle reče: "Ja sam!"-oni ustuknuše i popadaše na zemlju. Ponovno ih tada upita:

Isus: "Koga tražite?"

Evangelist: Oni odgovore:

SVI: "ISUSA NAZAREĆANINA."

Evangelist: Isus odvrati:

Isus: "Rekoh vam da sam ja. Ako dakle mene tražite, pustite ove da odu"

Evangelist: - da se ispuni riječ koju reče: "Ne izgubih ni jednoga od onih koje si mi dao." A Šimun Petar isuče mač koji je imao uza se pa udari slugu velikoga svećenika i odsiječe mu desno uho. Sluga se zvao Malho. Nato Isus reče Petru:

Isus: "Djeni mač u korice! Čašu koju mi dade Otac zar da ne pijem?"

Evangelist: Tada četa, zapovjednik i židovski sluge uhvatiše Isusa te ga svezaše. Odvedoše ga najprije Ani jer on bijaše tast Kajfe, velikoga svećenika one godine. Kajfa pak ono svjetova Židove: "Bolje da jedan čovjek umre za narod."

Za Isusom su išli Šimun Petar i drugi učenik. Taj učenik bijaše poznat s velikim svećenikom pa s Isusom uđe u dvorište velikoga svećenika. Petar osta vani kod vrata. Tada taj drugi učenik, znanac velikoga svećenika, iziđe i reče vratarici te uvede Petra. Nato će sluškinja, vratarica, Petru:

Sluškinja: "Da nisi i ti od učenika toga čovjeka?"

Evangelist: On odvrati:

Petar: "Nisam!"

Evangelist: A stajahu ondje sluge i stražari, raspirivahu žeravicu jer bijaše studeno i grijahu se. S njima je stajao i Petar i grijao se. Veliki svećenik zapita Isusa o njegovim učenicima i o njegovu nauku. Odgovori mu Isus:

Isus: "Ja sam javno govorio svijetu. Uvijek sam naučavao u sinagogi i u Hramu gdje se skupljaju svi Židovi. Ništa nisam u tajnosti govorio. Zašto mene pitaš? Pitaj one koji su slušali što sam im govorio. Oni eto znaju što sam govorio."

Evangelist: Na te njegove riječi jedan od nazočnih slugu pljusne Isusa govoreći:

Stražar: "Tako li odgovaraš velikom svećeniku?"

Evangelist: Odgovori mu Isus:

Isus: "Ako sam krivo rekao, dokaži da je krivo! Ako li pravo, zašto me udaraš?"

Evangelist: Ana ga zatim poslala svezana Kajfi, velikom svećeniku. Šimun Petar stajao je ondje i grijao se. Rekoše mu:

SVI: "DA NISI I TI OD UČENIKA NJEGOVIH?"

Evangelist: On zaniijeka:

Petar: "Nisam!"

Evangelist: Nato će jedan od slugu velikog svećenika, rođak onoga komu je Petar bio odsjekao uho:

Sluga: "Nisam li te ja vidio u vrtu s njime?"

Evangelist: I Petar opet zaniijeka, a pijetao odmah zapjeva. Nato odvedoše Isusa od Kajfe u dvor upraviteljev. Bilo je rano jutro. I oni ne udoše da se ne okaljaju, već da mognu blagovati pashu.

Pilat tada iziđe pred njih i upita:

Pilat: "Kakvu tužbu iznosite protiv ovoga čovjeka?"

Evangelist: Odgovore mu:

SVI: "KAD ON NE BI BIO ZLOČINAC, NE BISMO GA PREDALI TEBI."

Evangelist: Reče im nato Pilat:

Pilat: "Uzmite ga vi i sudite mu po svom zakonu."

Evangelist: Odgovoriše mu Židovi:

SVI: "NAMA NIJE DOPUŠTENO NIKOGA POGUBITI."

Evangelist: - da se ispuni riječ Isusova kojom je označio kakvom mu je smrću umrijeti. Nato Pilat uđe opet u dvor, pozove Isusa i upita ga:

Pilat: "Ti li si židovski kralj?"

Evangelist: Isus odgovori:

Isus: "Govoriš li ti to sam od sebe ili ti to drugi rekoše o meni?"

Evangelist: Pilat odvrat:

Pilat: "Zar sam ja Židov? Tvoj narod i glavari svećenički predadoše te meni. Što si učinio?"

Evangelist: Odgovori Isus:

Isus: "Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta. Kad bi moje kraljevstvo bilo od ovoga svijeta, moje bi se slugе borile da ne budem predan Židovima. Ali kraljevstvo moje nije odavde."

Evangelist: Nato mu reče Pilat:

Pilat: "Ti si dakle kralj?"

Evangelist: Isus odgovori:

Isus: "Ti kažeš: ja sam kralj. Ja sam se zato rodio i došao na svijet da svjedočim za istinu. Tko je god od istine, sluša moj glas."

Evangelist: Reče mu Pilat:

Pilat: "Što je istina?"

Evangelist: Rekavši to, opet iziđe pred Židove i reče im:

Pilat: "Ja ne nalazim na njemu nikakve krivice. A u vas je običaj da vam o Pashi nekoga pustim. Hoćete li dakle da vam pustim kralja židovskoga?"

Evangelist: Povikaše nato opet:

SVI: "NE TOGA, NEGO BARABU!"

Evangelist: A Baraba bijaše razbojnik. Tada, dakle, Pilat uze i izbičeva Isusa. A vojnici spletoše vijenac od trnja i staviše mu ga na glavu; i zaogruše ga grimiznim plaštem. I prilazili su mu i govorili:

SVI: "ZDRAVO KRALJU ŽIDOVSKI!"

Evangelist: I pljuskali su ga. A Pilat ponovno iziđe i reče im:

Pilat: "Evo vam ga izvodim da znate: ne nalazim na njemu nikakve krivice."

Evangelist: Iziđe tada Isus s trnovim vijencem, u grimiznom plaštu. A Pilat im kaže:

Pilat: "Evo čovjeka!"

Evangelist: I kad ga ugledaše glavari svećenički i sluge, povikaše:

SVI: "RASPNI, RASPNI GA!"

Evangelist: Kaže im Pilat:

Pilat: "Uzмите ga vi i raspnite jer ja ne nalazim na njemu krivice."

Evangelist: Odgovoriše mu Židovi:

SVI: "MI IMAMO ZAKON I PO ZAKONU ON MORA UMRIJETI JER SE PRAVIO SINOM BOŽJIM."

Evangelist: Kad je Pilat čuo te riječi, još se više prestraši pa ponovno uđe u dvor i kaže Isusu:

Pilat: "Odakle si ti?"

Evangelist: No Isus mu ne dade odgovora. Tada mu Pilat reče:

Pilat: "Zar meni ne odgovaraš? Ne znaš li da imam vlast da te pustim i da imam vlast da te razapnem?"

Evangelist: Odgovori mu Isus:

Isus: "Ne bi imao nada mnogom nikakve vlasti da ti nije dano odozgor. Zbog toga ima veći grijeh onaj koji me predao tebi."

Evangelist: Od tada ga je Pilat nastojao pustiti. No Židovi vikahu:

SVI: "AKO OVOGA PUSTIŠ, NISI PRIJATELJ CARU. TKO SE GOD PRAVI KRALJEM, PROTIVI SE CARU."

Evangelist: Čuvši te riječi, Pilat izvede Isusa i posadi na sudačku stolicu na mjestu koje se zove Litostrotos - Pločnik, hebrejski Gabata - a bijaše upravo priprava za Pashu, oko šeste ure - i kaže Židovima:

Pilat: "Evo kralja vašega!"

Evangelist: Oni na to povikaše:

SVI: "UKLONI! UKLONI! RASPNI GA!"

Evangelist: Kaže im Pilat:

Pilat: "Zar kralja vašega da razapnem?"

Evangelist: Odgovoriše glavari svećenički:

SVI: "MI NEMAMO KRALJA OSIM CARA!"

Evangelist: Tada im ga preda da se razapne. Uzeše dakle Isusa. I noseći svoj križ, iziđe on na mjesto zvano Lubanjsko, hebrejski Golgota. Ondje ga razapeše, a s njim i drugu dvojicu, s jedne i druge strane, a Isusa u sredini. A napisu Pilat i natpis te ga postavi na križ. Bilo je napisano: "Isus Nazarećanin, kralj židovski." Taj su natpis čitali mnogi Židovi jer mjesto gdje je Isus bio raspet bijaše blizu grada, a bilo je napisano hebrejski, latinski i grčki. Nato glavari svećenički rekoše Pilatu:

SVI: "NEMOJ PISATI: 'KRALJ ŽIDOVSKI', NEGO DA ON REKAO: 'KRALJ SAM ŽIDOVSKI.'"

Evangelist: Pilat odgovori:

Pilat: "Što napisah, napisah!"

Evangelist: Vojnici pak, pošto razapeše Isusa, uzeše njegove haljine i razdijeliše ih na četiri dijela - svakom vojniku po dio. A uzeše i donju haljinu, koja bijaše nešivena, otkana u komadu odozgor dodolje. Rekoše zato među sobom: "Ne derimo je, nego bacimo za nju kocku pa komu dopadne" - da se ispuni Pismo koje veli:

Razdijeliše među se haljine moje, za odjeću moju baciše kocku. I vojnici učiniše tako.

Uz križ su Isusov stajale majka njegova, zatim sestra njegove majke, Marija Kleofina, i Marija Magdalena. Kad Isus vidje majku i kraj nje učenika kojega je ljubio, reče majci:

Isus: "Ženo! Evo ti sina!"

Evangelist: Zatim reče učeniku:

Isus: "Evo ti majke!"

Evangelist: I od toga časa uze je učenik k sebi. Nakon toga, kako je Isus znao da je sve dovršeno, da bi se ispunito Pismo, reče:

Isus: "Žedan sam."

Evangelist: A ondje je stajala posuda puna octa. I natakaoše na izopovu trsku spužvu natopljenu octom pa je primakaoše njegovim ustima. Čim Isus uze ocat, reče:

Isus: "Dovršeno je!"

Evangelist: I prignuvši glavu, preda duh.

(kratka šutnja - svi kleknu)

Kako bijaše Priprava, da ne bi tijela ostala na križu subotom, jer velik je dan bio one subote, Židovi zamoliše Pilata da se raspetima prebiju golijeni i da se skinu. Dodoše dakle vojnici i prebiše golijeni prvomu i drugomu koji su s Isusom bili raspeti. Kada dodoše do Isusa i vidješe da je već umro, ne prebiše mu golijeni, nego mu jedan od vojnika kopljem probode bok i odmah poteče krv i voda. Onaj koji je vidio svjedoči i istinito je svjedočanstvo njegovo. On zna da govori istinu da i vi vjerujete jer se to dogodilo da se ispuni Pismo: Nijedna mu se kost neće slomiti. I drugo opet Pismo veli: Gledat će onoga koga su proboli.

Nakon toga Josip iz Arimateje, koji je - kriomice, u strahu od Židova - bio učenik Isusov, zamoli Pilata da smije skinuti tijelo Isusovo. I dopusti mu Pilat. Josip dakle ode i skinu Isusovo tijelo. A dođe i Nikodem - koji je ono prije bio došao Isusu noću - i donese sa sobom oko sto libara smjese smirne i aloja. Uzmu dakle tijelo Isusovo i poviju ga u povoje s miomirisima, kako je u Židova običaj za ukop. A na mjestu gdje je Isus bio raspet bijaše vrt i u vrtu nov grob u koji još nitko ne bijaše položen. Ondje dakle zbog židovske Priprave, jer grob bijaše blizu, polože Isusa.

Riječ Gospodnja